

SUBJECT : SANSKRIT

CHAPTER NO: 2

CHAPTER NAME: BUDHIRBALABATISADA

PPT-5

CHANGING YOUR TOMORROW

Website: www.odmegroup.org
Email: info@odmps.org

Toll Free: **1800 120 2316**
Sishu Vihar, Infocity Road, Patia, Bhubaneswar- 751024

बुद्धिर्बलवती सदा

Expected Learning Outcome

- सामान्य उद्देश्य (General Objective):
  १. ज्ञानस्य वृद्धि ।
  २. पठन लिखनस्य क्षमतायाः वृद्धि ।

पूर्वपाठस्य आलोचना –

१. वुद्धिमती कुत्र व्याघ्रं ददर्श ?
२. भामिनी क्या किमुक्ता ?
३. व्याघ्रः कस्मात् विभेति ?

सन्धिं सन्धिच्छेदं वा कुरुत-

- क) पितुर्गृहम् = ... + ...
ख) एकैकः = ... + ...
ग) ..... = अन्य + अपि
घ) ..... = इति + उक्त्वा
ङ) ..... = यत्र + आस्ते

उत्तराणि :

- क) पितुर्गृहम् = पितुः + गृहम्
ख) एकैकः = एक + एकः
ग) अन्योऽपि = अन्य + अपि
घ) इत्युक्त्वा = इति + उक्त्वा
ङ) यत्रास्ते = यत्र + आस्ते

अधोलिखितानां पदानाम् अर्थं कोष्ठकात् चित्वा लिखत-

- क) ददर्श - (दर्शितवान्, दृष्टवान्)
ख) जगाद - (अकथयत्, अगच्छत्)
ग) ययौ - (यचितवान्, गतवान्)
घ) अत्तुम् - (खादितुम्, आविष्कर्तुम्)
ङ) मुच्यते - (मुक्तो भवति, मग्नो भवति)
च) ईक्षते - (पश्यति, इच्छति)

उत्तराणि:

क) ददर्श	-	दृष्टवान्	ख) जगाद	-	अकथयत्
ग) ययौ	-	गतवान्	घ) अत्तुम्	-	खादितुम्
ङ) मुच्यते	-	मुक्तो भवति	च) ईक्षते	-	पश्यति

(अ) पाठात् चित्वा पर्यायपदं लिखत-

- क) वनम् - .....
- ख) शृगालः - .....
- ग) शीघ्रम् - .....
- घ) पत्नी - .....
- ङ) गच्छसि - .....

उत्तराणि :

क) काननम्

ख) जम्बुकः

ग) सत्वरम्

घ) भार्या

ङ) यासि

(आ) पाठात् चित्वा विपरीतार्थकं लिखत-

- क) प्रथमः - .....
- ख) उक्त्वा - .....
- ग) अधुना - .....
- घ) अवेला - .....
- ङ) बुद्धिहीना - .....

उत्तराणि :

- क) द्वितीयः   ख) श्रुत्वा   ग) पुरा
घ) वेला   ङ) बुद्धिमती

गृहकर्म :

प्रश्न-१, २, ३, ४, ५, ६, ७ – उद्धारपुस्तिकायां लिखत ।

ODM EDUCATIONAL GROUP